

รูปแบบ Abstract (บทคัดย่อ)

Project Code :

(รหัสโครงการ)

Project Title :

(ชื่อโครงการ)

Investigator : ชื่อนักวิจัย และสถาบัน

(ชื่อนักวิจัย)

E-mail Address :

Project Period :

(ระยะเวลาโครงการ)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องบทสวดในพิธีศพของชาติพันธุ์ไทดำในอาเซียน : ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการสื่อความหมายซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษามิติทางวัฒนธรรมด้าน ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการสื่อความหมายผ่านบทสวดพิธีศพของชาติพันธุ์ไทดำในอาเซียน ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอีกทางหนึ่ง 2) เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการสื่อความหมายจากบทสวดในพิธีศพของชาติพันธุ์ไทดำในอาเซียน 3) เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เผยแพร่วัฒนธรรมของชาติพันธุ์ไทดำสู่ ประชาคมโลก ผลการศึกษาพบว่าในมิติทางวัฒนธรรมด้าน ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และการสื่อความหมายนั้น พบการสื่อความหมายร่วมกันในประเด็นต่อไปนี้คือ ความกตัญญูรู้คุณ และความอาลัยอาวรณ์ สื่อความหมายด้านความเชื่อต่างๆ ได้แก่ การประกอบพิธีกรรมต้อง ถูกต้องตามประเพณีหากทำไม่ถูกต้องแล้วจะเกิดเหตุร้ายขึ้น แถนเป็นผู้ให้กำเนิดมนุษย์และสัตว์ ต่างๆ ผู้และคนเมื่อตายแล้วจะต้องไม่ทำอะไรร่วมกันไมเช่นนั้นจะทำให้เจ็บป่วยหรือตายตามกันไป มีความเชื่อว่าเมื่อคนตายแล้วจะต้องบอกให้ผู้ตายรู้ว่าได้ตายแล้วผู้ตายจึงจะรับรู้ เชื่อเรื่อง ลางสังหรณ์ เชื่อว่าเคราะห์ร้ายทั้งหลายซึ่งชาวไทดำเรียกว่า “เซ็ญ” ซึ่งเป็นลักษณะของลางบอกเหตุร้าย ถ้าเกิดสิ่งเหล่านี้สิ่งที่ตามมาจะเป็นเหตุร้ายซึ่งเรียกว่าเซ็ญ เชื่อว่าการที่คนเจ็บป่วยนั้น เกิดจากขวัญออกจากร่างกายไปทีอื่นแล้วไม่กลับเข้าสู่ร่างกาย เชื่อว่าการฝันร้ายจะเกิดเหตุร้าย เป็นลางบอกเหตุต้องมอบให้แก่ผู้ตายให้นำไปด้วย สื่อความหมายเรื่องบทบาทของหญิงชายใน

ครอบครัวว่าผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า สื่อความหมายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำจะรักษาโดยใช้ยาสมุนไพรและทางไสยศาสตร์โดยมีหมอเป็นผู้ประกอบพิธี สื่อความหมายถึงโลกทัศน์เกี่ยวกับขวัญว่าแบ่งขวัญออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่อยู่ป่าช้าส่วนที่เป็นตัวอยู่ที่บ้านและส่วนที่จะอยู่บนท้องฟ้าที่เมืองแถน สื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมการกินหมาก สื่อความหมายให้เห็นถึงการโหยหาอดีตโดยโดยบันทึกเส้นทางกลับสู่ถิ่นเดิมของบรรพบุรุษผ่านบทสวด สื่อความหมายให้เห็นถึงบ้านเมืองในอดีต สื่อความหมายให้เห็นถึงการให้ความเคารพความเกรงขามเทพผู้คุ้มครองผู้เป็นใหญ่ สื่อความหมายให้เห็นถึงโลกทัศน์เกี่ยวกับการดำรงอยู่หลังความตาย สื่อความหมายให้เห็นถึงความเคารพความรักความผูกพันที่มีต่อกันในวงศ์ตระกูล ส่วนการสื่อความหมายที่ต่างนั้นปรากฏในบทสวดในพิธีศพของชาติพันธุ์ไทดำในประเทศไทย สื่อความหมายถึงการให้อาามิสสินจ้างสื่อให้เห็นถึงการทูลจิตในสังคมและที่ปรากฏในบทสวดในพิธีศพของชาติพันธุ์ไทดำใน สปป. ลาวจะสื่อความหมายถึงการยกย่องสรรเสริญให้เกียรติผู้ตายความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สำหรับการสื่อความหมายในบทสวดในพิธีศพของชาติพันธุ์ไทดำในเวียดนามจากการสัมภาษณ์ผู้รู้กล่าวว่าไม่มีความแตกต่างเพราะเป็นบทสวดชุดเดียวกันมีความใกล้เคียงกับ สปป. ลาวมากที่สุด มีความเป็นดั้งเดิม ส่วนบทสวดบทสวดในพิธีศพของชาติพันธุ์ไทดำในประเทศไทยมีการพลวัตปรับเปลี่ยนไปมาก

คำสำคัญ : ไทดำ บทสวด อาเซียน พิธีศพ

Output จากโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจาก สกว.

1. ผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติ (ระบุชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร ปี เล่มที่ เลขที่ และหน้า) หรือผลงานตามที่คาดไว้ในสัญญาโครงการ
2. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
 - เชิงพาณิชย์ (มีการนำไปผลิต/ขาย/ก่อให้เกิดรายได้ หรือมีการนำไปประยุกต์ใช้โดยภาคธุรกิจ/บุคคลทั่วไป)
 - เชิงนโยบาย (มีการกำหนดนโยบายอิงงานวิจัย/เกิดมาตรการใหม่/เปลี่ยนแปลงระเบียบข้อบังคับหรือวิธีทำงาน)
 - เชิงสาธารณะ (มีเครือข่ายความร่วมมือ/สร้างกระแสมหาชนในวงกว้าง)
 - เชิงวิชาการ (มีการพัฒนาการเรียนการสอน/สร้างนักวิจัยใหม่)
3. อื่นๆ (เช่น ผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการในประเทศ การเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ หนังสือ การจดสิทธิบัตร)

Abstract

Project Code : TRG 5780xxx

Project Title : the cultural dimensions of beliefs, traditions, rituals and meanings through the funeral chanting of the ethnic Taidum

Investigator : SUNTORN WORAHAN Ubonratchathani Rajabhat University

E-mail Address : Sworahan@yahoo.com

Project Period : June 2014 – December 2016

A study on the chanting ritual performed in the funeral of the ethnic Taidum aimed to explore the cultural dimensions of beliefs, traditions, rituals and meanings through the funeral chanting of the ethnic Taidum, to compare beliefs and traditions relating to the funeral rites and to preserve and revive the culture of the ethnic Taidum to the ASEAN community. The study found that in the cultural dimensions of beliefs, traditions, rituals and meanings, gratitude and mourning were found. Other beliefs found were the ritual was to be performed according to the tradition; otherwise the bad thing could befall. There was a belief that after a person died, he or she had to be told the person had died. There was a belief in the omen and bad fortune. If these were present, the bad thing could be expected. There was a belief that a person got sick because his or her 'kwan' or 'soul' leaves his or her body. There was a belief that a nightmare was a bad omen. As regards the family relations, a man was compared to the front legs of an elephant, meaning that men played more important role. As for the treatment of sickness, the ethnic Taidum used both herbs and superstition. The superstitious rite was performed by a witch doctor. Khwan according to the belief of this ethnic group was divided into three parts: one lived in a grave yard, another lived in a house and the last lived in the sky. There were other practices which symbolized

the nostalgic feeling, the utopian city, the respect for the guardian deities, the world after death and love and bonds in a family. The chanting in the ethnic group in the study indicated a bribery, corruption and bad conduct in society. On the contrary, the chanting as performed in the funeral of ethnic Taidum in Laos symbolized a glory and praise of the dead, and hospitality. The interview of those concerned showed that the chanting in Laos remained somehow unchanged while that in Thailand had changed.

Keywords : Ritual Performed, Tai Dum, ASEAN, Uneral Meaning